

Роден Глас

6/2008

Година XXXVI
Цена 15 Kč

Издание на Българската културно-просветна организация в Чешката република

Поредната вечеринка на бърненци
**отбеляза
поредния успех**

Големият бас
НИКОЛА ГЮЗЕЛЕВ ПЯ В ПРАГА

ДИМИТРИНА ПОПОВА
поздрави Ливия Клаусова
с Коледните празници

ЧНТ 2009

„ЦВЕТНАТА ЗИМА“
на „Заедно“

КОГАТО ПЪТУВАНИЯТА СА ХОБИ

БЪЛГАРИТЕ В ЧЕХИЯ**Вечеринките в Бърно събират****мало и голямо 4**

За българите в България думата „вечеринка“ е остаряла. За българите в Чехия въпросът стои по-различно – целта е да използваме наши си, български думи. Думата – пренесена от България заедно с първите градинари преди век и половина – е запазила значението си на среща – в нея е заложено желанието да се събирате – по нашенски, да празнуваме – пак по нашенски и да танцуваме – нашите народни танци. Младо и старо да знае откъде произхожда. Да се познаваме – защото родното винаги е най-близко до душата.

Пътуването ни е хоби 6

Ако посещавате културните мероприятия, организирани от БКИ или българските организации – няма как да не сте ги срещали и запомнили. Ивалина и Бисер Крайчеви, заедно с двете им момченца, са лъчезарни, открити и винаги готови да се включат във всяко хубаво и интригуващо хрумване и събитие. В интервюто разказват за себе си и своята страст – пътуванията.

КУЛТУРА И ИЗКУСТВО**„Цветна зима“ обагри Дома на мал-****цинствата 7**

На 3 декември, в Дома на малцинствата в Прага, бе открита изложба на български художници, живеещи в Чехия. Изложбата на шестимата творци, така различни в своя изказ, беше организирана от сдружение „Заедно“.

Течи се завърна в Прага 8

Стоян Стоянов – Течи, е творец, който няма нужда от представяне. На 11 ноември, в галерията на Българския културен институт, се състоя вернисаж на негови творби, в който участваха съпругата на художника – Мария Кунчева и дъщеря им Ливия.

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР**.....9****КУЛТУРА И ИЗКУСТВО****Концерт на Никола Гюзелев****в Прага 21**

Посолството на Р България в Чехия и Българският културен институт организираха концерт на великия български бас в Прага. През 1960 г. той участва в Пражка пролет, което е едно от първите му изпълнения зад

граница. Двайсет и осем години по-късно пее в същата зала, както и тогава. В специално интервю за „Роден глас“ той разказва за своята кариера и жизнен опит.

УЧИЛИЩЕ ЛЮБИМО**Накрая вече бях една от вас****– българка 23**

На 30.11.2008 г. госпожа Хелена Лукашова навърши 90 години. През целия си живот, с изключение на две – три години, е работила само на едно място: била е готвачка в общежитието на Българското училище в Прага. И си спомня за тези години с много топлина.

Забравеното добро 24

Забързани в настоящето, не забелязваме как се излизва годината и приближава поредната Коледа. Както казва авторката на статията Ирина Морева, „Време е да се заредим с оптимизъм и да повярваме, че стават чудеса! За нас, възрастните, не е лесно, но можем да се вгледаме в очите на децата си. Те още вярват в чудото, техните помисли са чисти, сърцата им са отворени за доброто.“ Колко хубаво, ако успяват да ни го предадат.

БИЗНЕСЪТ**„Хилтън“ отново приюти****дипломатките 25**

В ежегодния Коледен благотворителен базар, организиран от Асоциацията на дамите от дипломатическия корпус в Чехия, взеха участие 48 държави. През миналата година бяха събрани над 5 млн. крони, разпределени между различни благотворителни организации.

ОТ БЪЛГАРИЯ**.....26****ГАЛЕРИЯ****.....27**

РЕДАКЦИЈАТА на Роден глас

Роден глас

Ročník XXXVI, číslo 5/2008
Časopis vychází s finanční podporou
Ministerstva kultury České republiky

Šéfredaktor: Mgr. Eli Mandažieva**Redakční rada:**

Mgr. Marija Motejlová-Manolova

Ing. Dimitr Christov

Ak. mal. Todor Yankov

Bojčo Teofilov

Korektor: Kamelia Ilieva**Design a DTP:** Jan Liška**Tiskárna:** VITOŠ s.r.o.**Vydavatel:**

Bulharská kulturně osvětová organizace v ČR

Americká 28, 120 00 Praha 2

tel.: 222 520 929, tel./fax: 224 256 719

e-mail: info@bgklub.cz

www.bgklub.cz

Registrační číslo: MK ČR E 11229

Роден глас

Година XXXVI, брой 5/2008

Списанието се издава с финансовата
подкрепа на Министерството на
културата на Чешката република

Главен редактор: Мгр. Ели Мандажиева**Редакционна колегия:**

Мгр. Мария Мотейлова – Манолова

Инж. Димитър Христов

Ак. художник Тодор Янков

Бойчо Теофилов

Коректор: Камелия Илиева**Графика и предпечат:** Ян Лишка**Печат:** VITOŠ s.r.o.**Издател:**

Българска културно-просветна

организация в Чешката република

Ул. „Америцка“ 28, 120 00 Прага 2

тел.: 222 520 929, тел./факс: 224 256 719

e-mail: info@bgklub.cz

www.bgklub.cz

Регистрационен номер: MK ČR E 11229

СЪЮЗ
НА
БЪЛГАРИТЕ
В ЕВРОПА

БЪЛГАРСКА
КУЛТУРНО-
ПРОСВЕТНА
ОРГАНИЗАЦИЯ
В ЧЕШКАТА
РЕПУБЛИКА

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ДАРЕНИЕ

Потвърждаваме, че .....

е дарил/а/ сумата ..... крони
за изграждането на паметник
на Св. Св. Кирил и Методий
в Мижурчице

От името на организаторите
благодарим за благородния Ви жест!

.....
.....
за инициативния
комитет: .....

**ВСЕКИ, ДАРИЛ СРЕДСТВА ЗА ПОСТРОЯВАНЕТО НА ПАМЕТНИКА
НА БРАТЯТА СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ ЩЕ ПОЛУЧИ СЛЕДНАТА ГРАМОТА.**

Вечеринките в Бърно събират мало и голямо

НА 6 ДЕКЕМВРИ, В ХОТЕЛ „КОЗАК“ В БЪРНО, СЕ СЪСТОЯ ТРАДИЦИОННАТА БЪЛГАРСКА НИКУЛДЕНСКА ВЕЧЕРИНКА, ОРГАНИЗИРАНА ОТ БЪЛГАРСКОТО КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНО СДРУЖЕНИЕ В БЪРНО. ТЯ Е ВТОРАТА ОТ ДВЕТЕ ГОЛЕМИ ЕЖЕГОДНИ ВЕЧЕРИНКИ (ПЪРВАТА Е ПО СЛУЧАЙ 3 МАРТ), НА КОИТО С ЖЕЛЕНИЕ ИДВАТ БЪЛГАРИ И ЧЕХИ ОТ ЦЯЛАТА ОКОЛНОСТ. И ЗАЛАТА ВИНАГИ СЕ ОКАЗВА МАЛКА.

„Всяка година имаме две големи вечеринки – потвърди ми председателят на Сдружението Сашо Белков. – Тази е втората. Надяваме се да успеем да ги организираме и догодина, но става все по-трудно, защото цените на всичко скачат. Поскъпна залата, тон-техникът поиска повече, а музикантите са поканени специално от България. Всичко се спонсорира от проектите, които подаваме в кметството на Бърно и от управата на Южноморавската област. Засага се справяме, дано да е така и занапред.“

Вечерта започна спокойно и свойски, „по нашему“. Хората пристигаха един след друг, поздравяваха се, радваха се на срещата и си избираха места около масите. Оформяха се групички, които искрено се забавляваха, поръчваха си питиета и вся-

чески запълваха заведението с типичната българска атмосфера. Сашо Белков и Райчо Велев ме запознаваха с гостите. „Това е Мирослав Мецерод, фирма „Фамили Фрост“. Редовно ни подкрепя с подаръци за томболата.“ А защо го прави? Има ли семейството му връзка с България? „Майка ми имаше приятел българин и започна да води дъщерите ни Елишка и Аничка на танцовите курсове на състав „Китка“. Живеем извън Бърно, но двете идват с голямо желание. И днес ще танцуват“ – призна госпожа Мецерод. „Харесва ни да идваме сред вас – потвърди съпругът ѝ.

– Вече четвърта година подкрепяме вечеринките на Сдружението и ще го правим и занапред.“

Малко по-късно Райчо Велев ми представи едно слабичко, срамежливо момче. Американче, на 17 години, следва в Бърно. „И той ли е в танцовия състав?“ – попитах. Райчо се усмихна: „Само гледа, но идва с желание.“ Обърнах се към момчето с въпроса защо посещава вечеринките и курсовете на състава. „Баба и майка са българки – отговори ми. – Обичам да идвам тук. Много.“

На една от масите седеше Петър Баран – режисьор-документалист,

влюбен в България. „Всяка година пътувам до България. Обичам курортите край морето, но още първата година посетих и вътрешността – Родопите, Стара планина и Рила. Останах така възхитен, че заснех документален филм „Тракийските скали“. А родопските селца направо ме омагьосаха. Знаете ли, ние, моравците, само си мислим, че сме гостоприемни. Спомням си как пристигнахме в едно родопско село и когато в местната кръчма попитахме какво има за хапване, отговориха ни „всичко!“ И после един от тях обиколи цялото село, за да ни намери, каквото бяхме поискали. Беше преди четири години, но още не мога да забравя случката...“ Сподели, че на 16 декември в Етнографския музей в Бърно ще се състои вернисаж на изложба фотографии „По склоновете на Европа“, която организира заедно с фотографите Геро Фишер и Петър Францан, в която са включени и кадри от България. „Изложбата разказва за онези хора, които все още са останали хора. Които държат на корените и занаятите и все още не са разядени от западните порядки. Когато наистина искам да си поговоря с някого, отивам при тях.“

Началото на вечеринката беше обявено за 18.30 ч., но Сашо Белков ми каза, че ще започнат сигурно към 19.30, защото повечето закъсняват. Междувременно заедно с Райчо

Велев, Георги Жилев и бай Георги гледаха безбройните подаръци, натрупани за томболата. „Ще трябва да раздадем нещо и извън томболата – решиха. – Иначе томболата ще отнеме часове!“

И наистина, в 19.30 ч. Сашо Белков поздрави гостите, а малко покъсно на сцената бяха поканени всички деца и всяко от тях получи по една ококорена и засмяна плюшена играчка „Фамили Фрост“. И тъй като пак имаше много, поканиха и по-големите деца, а след тях и всички онези, които се чувстват деца. Томболата тепърва предстоеше.

Истинското откриване на вечерта направи с вихреното си изпълнение състав „Китка“. Всички се изправиха около сцената за да ги наблюдават – нищо, че със сигурност познават изпълненията им. Постепенно танцьорите увлякоха и публиката и между масите се заточиха дълги хора, в които по едно или друго време взеха участие всички.

Изпълненията на „Китка“, а и танците след това бяха съпроводжани от музикантите, поканени от България – семейство Донови от Пловдив. „Не ги познавам – каза Георги Жилев, натоварен с ангажмента да осигури музиканти. – По това време в България е студентският празник и се оказва, че моите познати са ангажирани. Но всички нашенци са виртуози и не се съмнявам, че ще се

справят.“ Бяха настанени в същия хотел. Понастинали от пътуването, но това с нищо не повлия на изпълнението им.

В края на вечерта се състоя дългоочакваната томбола. Казвам „дългоочаквана“ не, защото подаръците бяха нещо изключително, а защото присъстващите я превърнаха в мило шоу. Всеки си беше купил поне десетина билетчета и с желание изтичваше да вземе торбичката с плодове, ученическата раничка, комплекта за рисуване или съответната спечелена дреболия. Организацията беше без грешка: наредените в редичка деца изтегляха билетчето от купата на бай Георги, Сашо Белков съобщаваше печелившия номер и победителят щастливо изтичваше да си вземе печалбата, връчена му от някое от децата. В някои случаи – когато ставаше въпрос за играчка – личеше, че въпросното дете с най-голямо желание би оставило печалбата за себе си и имам чувството, че в няколко случая така и стана.

Как се събират стотици щедри подаръци за томбола и близо 200 присъстващи от целия край? Може би зависи от хората, които организират събитието и от доверието и уважението, с които се ползват? „А защо вие в Прага не направите някоя вечеринка?“ – попитаха ме. Не знам защо, но се радвам, че присъствах на вечеринката в Бърно. ■

ИВАЛИНА КРАЙЧЕВА Е КРАСИВА МЛАДА ЖЕНА, СЪПРУГА НА УПРАВИТЕЛЯ НА БЪЛГАРСКИЯ ПОСОЛСКИ КОМПЛЕКС – БИСЕР КРАЙЧЕВ. СЪЗДАЛИ СА ЧУДЕСНО СЕМЕЙСТВО, ИМАТ ДВЕ МОМЧЕТА, КОИТО УСПЕШНО СЕ АДАПТИРАТ В ЧЕШКАТА СРЕДА. СЕМЕЙСТВО КРАЙЧЕВИ ЛЮБЕЗНО ПОЗВОЛИ ДА ОТКРЕХНЕМ ЗА МЪНИЧКО ВРАТАТА КЪМ ТЕХНИЯ СВЯТ.

Ива, как се зароди страстта ви към пътешествията?

И двамата със съпруга ми обичаме да пътуваме и да се запознаваме с различни страни и култури. Това ни е хоби. Още от малка мечтаех да пътешествам. Ходила съм на много лагери и екскурзии. Когато се запознах с моя прекрасен съпруг, продължихме заедно да посещаваме различни красиви кътчета в България, а по-късно и в чужбина.

Кои страни сте посетили и кое е за теб най-красивото и романтично място?

Някои от снимките, които публиката видя в „Клуба на пътешествениците“, бяха страхотни попадения, професионално направени. Кой е фотографът?

Всички снимки, които имаме, са направени от съпруга ми. Въпреки че не е професионалист, има усет към красивото. Всяка снимка е добре композирана, подбира ъгъла, светлината и забележителностите, които иска да обхване.

Забелязах, че докато пътувате, вземате и децата със себе си. Не са ли още малки?

Как се чувства твоето семейство в Прага? Кое ви допада и какво не ви прави приятно впечатление?

Прага е прекрасен град. Всеки архитектурен паметник, всяка уличка, всяко кътче са неповторими и те връщат в различни епохи. Колкото и пъти да минеш покрай едно и също място, винаги откриваш нещо ново. За сега впечатленията ни от Прага и от Чехия като цяло са добри. Животът тук е уреден, хората живеят спокойно, умеят да работят, но умеят и да си почиват.

Пътуването ни е хоби

Посетили сме почти всички страни в Европа. Трудно ми е да определя кое е най-красивото място. Всеки град има своята красота и като архитектура, и като култура. Но може би Рим – Вечният град ме привлича най-много. Въпреки че сме били там два пъти, бих се върнала отново. Друго красиво и романтично място са градовете Вевен и Монтрьо – центърът на така наречената Швейцарска Ривиера. Гледката от тях към Женевското езеро и Швейцарските Алпи е неповторима. Не на последно място е Златна Прага. Завладява те още от мига, в който я видиш.

Да пътуваш с деца, е истинско предизвикателство. Много по-трудно е като организация и като реализация. За големия ни син Даниел, който е на 11 години, всяко пътешествие е преживяване, защото се интересува от история и география. Но малкият ни син Александър е само на 4 години и все още не може да оцени местата, които посещаваме. Затова не навсякъде сме с децата. Благодарна съм на родителите ми, които се грижат за тях при по-голямата част от нашите пътувания.

Ива, хората, които те познават, те срещат винаги в компанията на синовете ти. Покрай грижите за тях и дома, остава ли ти време да се посветиш на нещо друго?

Когато имаш деца, по-голяма част от времето си посвещаваш на тях. Но децата не са причина, поне за мен, да спреш да се развиваш и да се самоусъвършенстваш. Част от висшето си образование завърших, докато големият ни син беше малък. Покрай грижите за него и работата, намирах време за изпити и дипломни защити. Сега малкият ни син тръгна на детска градина, а аз се записах в Софийския университет да уча втора магистратура – Туризъм. Междувременно изучавам чешки език в Държавната езикова школа в Прага. Имам желание да усъвършенствам този език и да го използвам в сферата на туризма, когато се върнем в България.

Кое е най-ценното в живота ти?

Най-ценното е моето семейство – децата ми и съпруга ми. Те винаги са край мен и ме подкрепят, оказват ми помощ във всяко начинание.

Имате ли вече готови планове за нови пътувания?

Планове имаме, но за тяхното осъществяване са нужни време и възможности. ■

На събитието присъстваха официални гости, представители на различните малцинства и приятели на изкуството, ценящи различното и красивото.

Художниците, които изложиха своите картини бяха Лада-Каролина Бъчварова, Севдалина Коваржова Костадинова, Луиза Станева, Павел Харапов, Тодор и Александър Янкови.

Вечерта бе приятна, изпълнена с топла „българска“ атмосфера, мила публика и всичко това – придружено от чаша хубаво българско червено вино!

Желая от сърце много успехи и плодотворни дни на художниците и до нови срещи на тяхната следваща експозиция!

Лада-Каролина Бъчварова изложи чудесна колекция от живописни творби в топли цветове, рисувани с акрилни бои на платно.

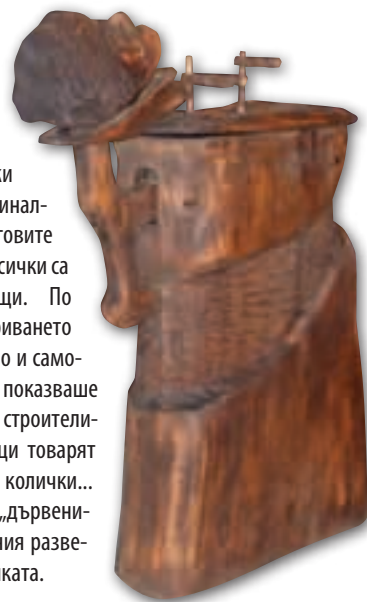
„Цветна зима“ обагри Дома на малцинствата

НА 3-ТИ ДЕКЕМВРИ, В ДОМА НА МАЛЦИНСТВОТА В ПРАГА, ИМАХМЕ УДОВОЛСТВИЕТО ДА ВИДИМ ОТКРИВАНЕТО НА ИЗЛОЖБАТА „ЦВЕТНА ЗИМА“, СЪСТАВЕНА ОТ КАРТИНИ НА БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИЦИ, ЖИВЕЕЩИ В ПРАГА. СЪБИТИЕТО БЕ ОРГАНИЗИРАНО ОТ СДРУЖЕНИЕ „ЗАЕДНО“ С ПОДКРЕПАТА НА КМЕТСТВОТО НА ГРАД ПРАГА, КОИТО СЪДЕЙСТВАХА ЗА ИЗЛАГАНЕТО НА КАРТИНИТЕ В ДОМА НА МАЛЦИНСТВОТА.

Луиза Станева, дългогодишната учителка по изобразително изкуство в Българското училище, се представи с прекрасни творби, рисувани с акрил на платно. Забелязано бе използването на интересна техника, която прави платната да изглеждат съставени, а формите – мистични и романтични.

⇒ Павел Харапов представи невероятните си дървени пластики и кукли. Оригиналното при неговите творби е, че всички са функциониращи. По време на откриването Павел любезно и самоотвержено показваше как малките строителни кукли на конци товарят пясък, тикат колички... или просто с „дървените“ си движения развeselяват публиката.

☞ Севдалина Коваржова Костадинова представи оригинални творби – серия от живописни картини, рисувани с акрилни бои върху прозрачно фолио. Това всъщност са вид стъклописи, които ако бъдат поставени в свободното пространство, ще могат да се разглеждат и от двете страни. Севда и Лада посветиха своето участие на милата ни приятелка Бойка Добрева.

☞ Не на последно място, в изложбата взеха участие с красивата си живопис и рисунки баща и син Тодор и Александър Янкови. На Сашко пожелаваме успех на кандидатските изпити!

НА 11 НОЕМВРИ, В ГАЛЕРИЯТА НА БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ В ПРАГА, БЕ ПРЕДСТАВЕНА ИЗЛОЖБА НА ИЗВЕСТНИЯ БЪЛГАРСКИ ГРАФИК **СТОЯН СТОЯНОВ – ТЕЧИ**, С НЕГОВИ ИЗБРАНИ ГРАФИЧЕСКИ ТВОРБИ. КУЛТУРНОТО СЪБИТИЕ БЕ ОТКРИТО ОТ ДИРЕКТОРА НА БКИ-БОЯН ПАНЧЕВ, ПОЧЕТНИ ГОСТИ БЯХА СЪПРУГАТА НА ХУДОЖНИКА – МАРИЯ КУНЧЕВА И ДЪЩЕРЯ ИМ –ЛИВИЯ, КОЯТО В МОМЕНТА ЖИВЕЕ В ПАРИЖ И СЕ ЗАНИМАВА С МОДА.

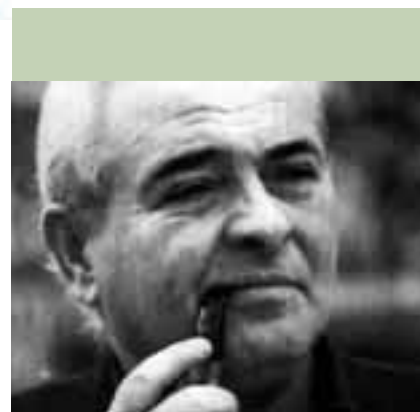
Течи се завърна в Прага

След кратките встъпителни думи на Боян Панчев, прознесени на български и чешки език, бе дадена думата на професор Мирослав Кудрна. Професорът говори с обич за своя приятел Течи и представи пред публиката изключителен анализ на неговото творчество. Стана ясно, че за Мирослав Кудрна, Течи е безспорен авторитет и е удоволствие, че този български график е бил между приятелите му.

След емоционалното слово на професора, публиката получи възможност да разгледа изложените творби. Освен типичните графики в черно и бяло, чийто цветови контраст отвежда към противоборството между доброто и злото, можеха да се видят и много цветни литографии. Според специалистите те са изпълнени на високо професионално ниво, а работата по тях е тежка и трудоемка.

Интересите на художника очевидно са били разнопосочни, но като че ли трайно са го вълнували „страстите човешки“ – злоба, завист, клюка, раздяла, сладост и похот, апатия. Проявявал е интерес към митологията – „Раждането на Венера“ или пък реминисценцията на мъките на Св. Себастиан. Стоян Стоянов не остава безразличен и към проблемите на нашето съвремие, рисувайки апокалипсиса на бомбените атентати в Ню Йорк, застрашените птици. Внимателният наблюдател усеща навсякъде присъствието на човешките очи. Те ни гледат от творбите на Течи – като огледало на чувствата, като всевиждащото око на художника или може би като погледа на природата!

Пишещата тези редове не е изкуствовед и възприема видяното най-вече чрез интуицията и собствения си емоционален свят. Дали това е силата на творчеството и способността му да надживее автора си? ■

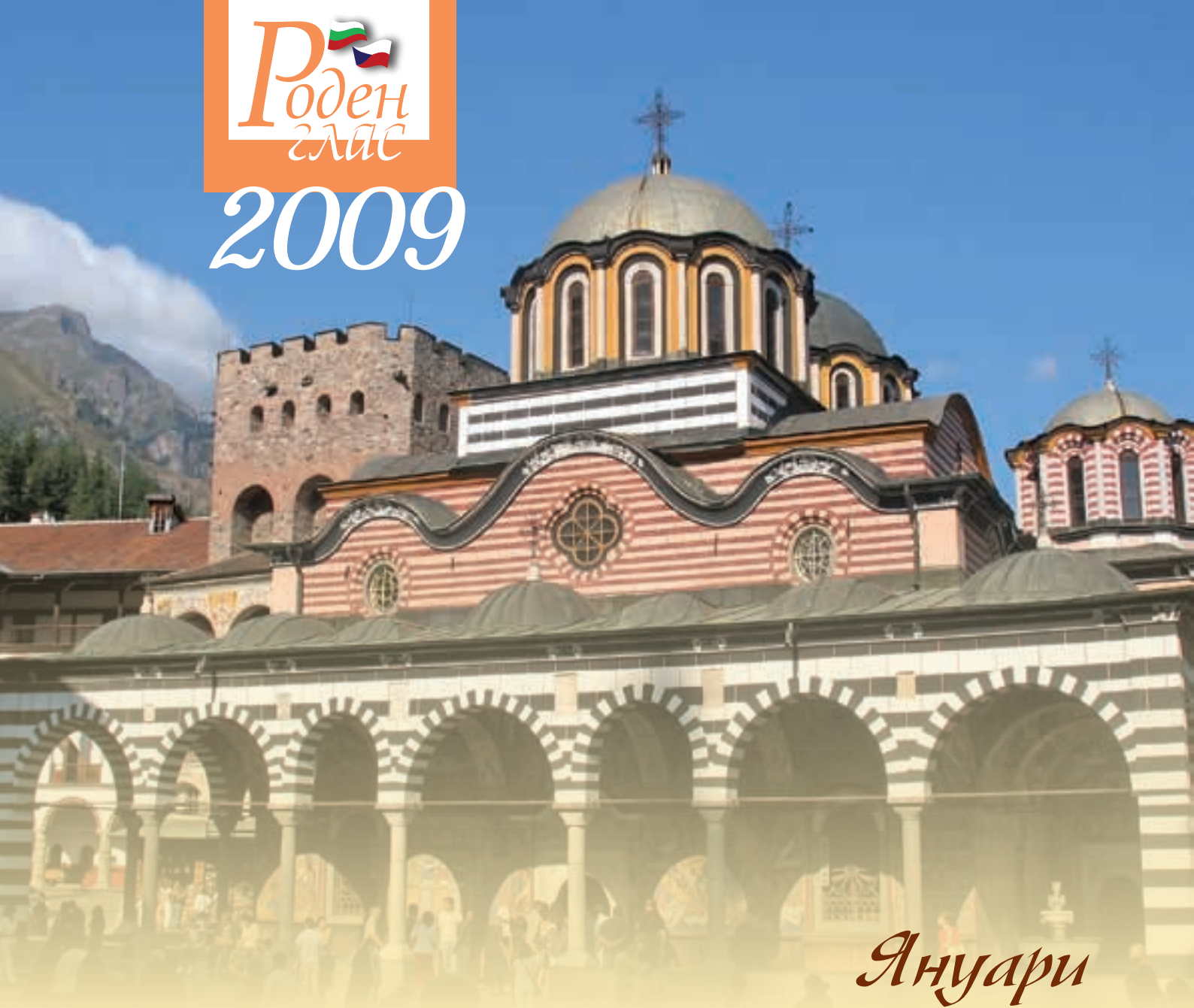
Стоян Стоянов – Течи,

е роден на 28.08.1941 г. в София. Завършва Художествената гимназия в Братислава, а след това следва графика и илюстрация в Художествената академия при проф. Винсент Хлажник. След това се завръща в България, където се изявява в художествения живот на страната с ускореното овладяване на модерните похвати.

Работи като редактор на списания за изкуство, директор на Националната художествена галерия в София. Професор и декан на факултета по изящни изкуства към Националната художествена академия в София. Един от създателите на конкурса за художествено творчество, организиран в България, с участието на чуждестранни творци.

Представя свои изложби по цял свят, включително в Братислава и Прага.

Януари

09

ч. д.	Денят е 10 часа, а нощта – 14	16 п	Поклонение на честните вериги на св. ап. Петър. Преп. Ромил Видински. Св. свещник Дамаскин Габровски
1 ч	☩ Нова година. Обрязване Господне. Св. Василий Велики (Васил, лит.) (Василобрен)	17 с	* Преп. Антоний Велики (Антонобрен)
2 п	Св. Силвестър, папа Римски. Преп. Серафим Саровски (Блажи се)	18 н	☩ Неделя 12 след Неделя подир Въздвижение – на 10-те Прокажени. Св. Атанасий и Кирил, архиеп. Александрийски. Св. Йоаким, патриарх Търновски. Гл. 6, утр. ев. 9, ап. Евр. 13:7-16 (с. 462), лит. ев. Лк 17:12-19 (Тип. с. 188-189) (Атанасобрен)
3 с	Св. прор. Малахия. Св. мчк Гордий	19 п	Преп. Макарий Египетски. Св. Марк, еп. Ефески
4 н	☩ Неделя пред Богоявление. Събор на 70-те апостоли Прпмчк Онуфрий Габровски. Преп. Теохист Гл. 4, утр. ев. 7, ап. Гал. 5:22-6:2 (с. 361), лит. ев. Мрк 1:1-8 (Тип. с. 169-170)	20 в	* Преп. Евтимий Велики
5 п	Св. мчци Теолепт и Теона. Преп. Синклитикия и Алоинария (Утреня, Царск час, Васил лит) (Велик водосвет) (Строге пост) (Тип. с. 172-173)	21 с	* Преп. Максим Исповедник. Св. мчк Неофит
6 в	☩ Св. Богоявление (Йорданобрен) (Утреня, Злат лит) (Велик водосвет) (Тип. с. 175-176)	22 ч	Св. ап. Тимотей. Прпмчк Анастасий Перски. Св. свещник Петър Български. Св. мчк Сионий
7 с	☩ Св. Йоан Кръстител (Йванобрен) (Разреша се рибя)	23 п	Св. свещник Климент, еп. Авюирски. Св. мчк Агатангел. Св. Паалик, еп. Нолански
8 ч	Св. Григорий, еп. Български. Преп. Георги Хозевит. Преп. Емилиан Исповедник, Преп. Домника	24 с	Преп. Ксения Римлянка. Преп. Македоний Сирийски
9 п	Св. мчк Полиевкт.	25 н	☩ Неделя 14 след Въздвижение - на Йерихонския слепец. Св. Григорий Богослов. Гл.7, утр. ев. 10, ап. Евр. 7:26-8:2 (с.466), лит. ев. Лк 18:35-43 (Тип. с. 194-195)
10 с	Св. Григорий, еп. Нисийски. Преп. Дометиян, епископ Мелитински. Св. Маркиан свещеник	26 п	Преп. Ксенофонт и дружината му
11 н	☩ Неделя след Богоявление. Преп. Теодосий Велики. Гл. 5, утр. ев. 8, ап. Евр. 13:7-16 (с. 458), лит. ев. Мт 4:12-17 (Тип. с. 180-181)	27 в	* Пренасяне мощите на св. Йоан Златоуст
12 п	Св. мчца Татяна. Св. Сава, архиепископ Сръбски	28 с	Преп. Ефрем Сириец
13 в	Св. мчци Ермил и Стратоник.	29 ч	Пренасяне мощите на св. свещник Игнатий Богоносец. Св. мчк Димитър Сливенски
14 с	Преп. отци, избити в Синай и Раита. Св. Нина (Отдаване на Богоявление) (Тип. с. 181)	30 п	* Св. Три светители. Св. свещник Иполит, папа Римски. Св. благоверен цар Петър Български. Преп. Сергей Кълнински
15 ч	Преп. Гавриил Лесновски, Прохор Пшински, Павел Тивейски и Йоан Колибар	31 с	Св. безсребреници и чудотворци Кир и Йоан

Февруари

ч. д.	Денят е 11 часа, а нощта — 13	15 н	
1 н	<p>☿ Неделя 15 след Въздвижение — на Захкия. * Св. мчк Трифон. (Трифоновден) (Предпразненство на Сретение Господне) Гл.8, утр. ев. 11. ап. Рим. 8:28-39 (с. 469), лит. ев. Лк 19:1-10 (Тип. с. 206, т.2)</p>	<p>☿ Неделя 17 след Въздвижение — На Блудния смн. Св. ап. Онисим. Гл. 2, утр. ев. 2, ап. 1 Кор. 6:12-20 (с. 308), лит. ев. Лк 15:11-32 (Тип. с. 416-417)</p>	
2 п	<p>☿ Сретение Господне (Тип. с. 208-209)</p>	16 п	Св. мчци Памфил и Порфирий.
3 в	Св. Симеон Богоприимец и Анна пророчица.	17 в	Св. Флавиан, архиеп. Цариградски
4 с	Преп. Исидор Пелусиотски	18 с	Св. вмчк Теодор Тирон. Преп. Роман Търновски
5 ч	Св. мчца Агатия	19 ч	Св. Лъв, папа Римски.
6 п	Преп. Вукол, еп. Смирненски.	20 п	Св. Агапит, еп. Синадски
7 с	Преп. Партений, еп. Лампсакийски.	21 с	Св. ап. Архип. Преп. Доситей
8 н	<p>☿ Неделя 16 след Въздвижение - на Митаря и Фарисей. Св. вмчк Теодор Стратилат, Св. прор. Захария Сырковидец Гл.1, утр. ев. 1, ап. 2 Тим. 3:10-15 (с. 299), лит. ев. Лк 18:10-14 (Тип. с. 414-415).</p>	22 н	<p>☿ Неделя Месопустна (Месни заговезни). Намиране честните мощи на св. мчци в Евгения Гл. 3, утр. ев. 3, ап. 1 Кор. 8:8-9:2 (с.317), лит. ев. Мт 25:31-46 (Тип. 418)</p>
9 п	Св. мчк Никифор (Отдание на Сретение Господне)	23 п	Св. свещмчк Поликарп, еп. Смирненски. Преп. Александър
10 в	* Св. свещмчк Харалампий. Св. мчца Валентина	24 в	*1-во и 2-ро намиране честната глава на св. Йоан Кръстител (Тип. с. 225-226)
11 с	* Св. свещмчк Власий, еп. Севастийски.	25 с	Св. Тарасий, архиеп. Цариградски (Блажи се риба и млечни храни)
12 ч	Св. мчк Георги Софийски, Нови (Блажи се)	26 ч	Св. Порфирий, еп. Газки. Св. мчк Севастиян
13 п	Св. Мелетий, архиеп. Антиохийски	27 п	Преп. Прокопий Декаполит — изповедник (Блажи се риба и млечни храни)
14 с	Преп. Мартиниан. Св. Евлогий, архиеп. Александрийски. Преп. Зоя (Блажи се)	28 с	Преп. Василий - изповедник. Св. мчца Кирана Солунска. Св. свещмчк Протерий, патриарх Александрийски. Св. свещмчк Нестор, еп. Магидийски

09

Март

09

ч.	д.	Денят е равен на нощта
1	н	Ф Неделя Сиропустна (Сирни загорезни), Св. прпмчца Евдокия. Гл. 4, утр. ев. 4, ап. Рим. 13:11-14:4 (с. 323), лит. ев. Мт 6:14-21 (На вечернята стаба взаимно опрощаване)
2	п	Св. свщмчк Теодот (Велико повечерие с канона на св. Андрей Критски — 1 част)
3	в	Св. мчци Евтропий, Клеоник и Василиск. Ден на Освобождението на България (Велико повечерие с канона на св. Андрей Критски — 2 част)
4	с	Преп. Герасим Йордански (Прежд. лит.) (Велико повечерие с канона на св. Андрей Критски — 3 част)
5	ч	Св. мчци Конон и Иоан Българин (Велико повечерие с канона на св. Андрей Критски — 4 част)
6	п	Св. 42 мчци в Амория (Прежд. лит.) (Малко повечерие с Богородичен акадист — 1 статия)
7	с	* Тодоровден. Св. свщмчци Василий, Ефрем, Капитон (Злат. лит.) (Тип. с. 428)
8	н	Ф 1 Неделя на Великия пост - Православна. Св. Теофилакт, еп. Никомидийски. Гл. 5, утр. ев. 5, ап. Евр. 11:24-26, 32-40; 12:1-2 (с. 325), лит. ев. Ин 1:43-51 (Васил. лит.) (Тип. с. 429)
9	п	*Св. 40 мчци Севастийски. Св. мчк Исихий Доростолски (Прежд. лит.) (Тип. с. 236, т.б)
10	в	Св. мчци Кадрат и Галина
11	с	*Св. Софроний, патр. Йерусалимски. Св. Софроний еп. Врачански (Прежд. лит.)
12	ч	Преп. Теофан. Св. Григорий Двоеслов. Преп. Симеон Нови Богослов
13	п	Св. Никифор, патриарх Цариградски (Прежд. лит.) (Малко повеч. с Богородичен акадист - 2 статии)
14	с	Преп. Бенедикт (Злат. лит.) (Тип. с. 431)
15	н	Ф 2 Неделя на Великия пост - Св. Григорий Палама. Св. мчк Агапий. Гл. 6, утр. ев. 6, ап. Евр. 1:10-2:3 (с. 327), лит. ев. Мрк 2:1-12 (Васил. лит.) (Тип. с. 431)
16	п	Св. мчци Савин и Пала.
17	в	Преп. Алексей, човек Божи
18	с	Св. Кирил, патриарх Йерусалимски (Прежд. лит.)
19	ч	Св. мчци Хрисант и Дария
20	п	Преп. опци, избити в манастира „Св. Сава“ (Прежд. лит.) (Малко повеч. с Богородичен акадист — 3 статии)
21	с	Преп. Яков изповедник (Злат. лит.)
22	н	Ф 3 Неделя на Великия пост — Кръстопоклонна. Св. свщмчк Василий Анкирски. Гл. 7, утр. ев. 7 ап. Евр. 4:14, 5:6 (с. 329), лит. ев. Мрк 8:34-9:1 (Васил. лит.) (Тип. с. 433)
23	п	Св. прпмчци Никон и Лука Одрински
24	в	Преп. Захария. Св. Артемий Солунски
25	с	Ф Благовещение (Празнична Вечеря, Утрения, Злат. лит.) (Разрешава се рибя)
26	ч	Събор на св. архангел Гавриил. Св. мчк Георги Софийски, Стари
27	п	Св. мчца Матрона Солунска (Прежд. лит.) (Малко повечерие с Богородичен акадист - 4 статии)
28	с	Преп. Иларион. Св. Стефан Чудотворец. Св. свщмчци Георги Загорски и Петър Мъгленски. Св. мчк Боян, княз Български (Злат. лит.)
29	н	Ф 4 Неделя на Великия пост — Преп. Иоан Лествичник. Св. Марк, еп. Арепусийски и Св. Кирил, дякон. Гл. 8, утр. ев. 8, ап. Евр. 6:13-20 (с. 330), лит. ев. Мрк 9:17-31 (Васил. лит.) (Тип. с. 436)
30	п	Преп. Иоан Лествичник.
31	в	Св. Евула, майка на св. Пантелеймон. Преп. Ипатий, еп. Гангърски. Преп. Аполоний

Април

09

ч. д.	Денят е 13 часа, а нощта — 11	15 с	* Велика сряда. Св. апли Аристарх, Пуд и Трофим (Прежд. лит.) (Вечерта Мако ловечерие)
1 с	Преп. Мария Египетска. Св. мчк Авраимий Български (Прежд. лит.) (Мако ловечерие с целия канон на св. Андрей Критски) (Тип. с. 438)	16 ч	* Велики четвъртък. Св. мчци Агалия, Ирина и Хония (Утрени, Велик маслосвет, Васил. лит.) (Вечта послеробане на на 12 Евангелия)
2 ч	Преп. Тит Чудотворец (Прежд. лит.)	17 п	* Велики петък. Преп. Симеон и Акакий, еп. Мелитенски (Царски часове, Вечерня с означение на Пасханицата) (Вечерта Опело Христово)
3 п	Преп. Никита изповедник (Прежд. лит.) (Мако побеч. с целия Богородичен канон и акасти) (Тип. с. 439)	18 с	* Велика събота. Преп. Йоан. Св. мчк Виктор (Васил. лит.)
4 с	Преп. Йосиф Песнописец и Георги в Малая. Св. свещмч Никита Серски (Злат. лит.) (Тип. с. 440)	19 н	☩ Възкресение Христово — Пасха
5 н	☩ 5 Неделя на Великия пост — Преп. Мария Египетска. Св. мчци Теодул и Агатопад. Гл. 1, утр. ев. 9, ап. Евр. 9:11-14 (с. 332), лит. ев. Мрк 10:32-45 (Васил. лит.) (Тип. с. 440)	20 п	☩ Възкресение Христово. Преп. Теодор Трихина
6 п	* Успение на св. Методий Славянобългарски. Св. Евтхий. Св. мчци Тимотей и Диоген. (Тип. с. 265)	21 в	☩ Възкресение Христово. Св. свещмчци Януарий и Теодор
7 в	Преп. Георги, еп. Митилински	22 с	* Светла сряда. Преп. Теодор Сихеот (Блажи се)
8 с	Св. апли Иродион, Агав, Руф и други. (Прежд. лит.)	23 ч	* Светли четвъртък. Св. мчца Александра. Св. мчк Лазар Български
9 ч	Св. мчк Евлпхий	24 п	* Светли петък. Живопримени източник. Св. мчк Сава Стратилат (Блажи се)
10 п	Св. мчци Терентий и Помпий (Прежд. лит.)	25 с	* Светла събота. Св. ап и ев. Марк (Тип. с. 275, т. 2 и стр. 265, т. 1 и с. 266)
11 с	* Лазаровден. Св. свещмчк Антипа, еп. Пергамски (Злат. лит.) (Тип. с. 442)	26 н	☩ 2 Неделя след Пасха - Томина. Св. свещмчк Василий, еп. Амасийски Гл. 1, утр. ев. 1, ап. Дян. 5:12-20 (с. 9), лит. ев. Ин 20:19-31 (Тип. с. 460)
12 н	☩ 6 Неделя на Великия пост — Връбница — Цветница (Всичко на празника) (Злат. лит.) (Вечерта Послеробане на Женска) (Тип. с. 443) (Разрешава се риба)	27 п	Св. свещмчк Симеон, брат Господен по плът
13 п	* Велики понеделник. Св. свещмчк Артемон. (Прежд. лит.) (Вечерта Послеробане на Женска)	28 в	Св. апли Иасон и Сосипатър
14 в	* Велики вторник. Св. Мартин, папа Римски (Прежд. лит.) (Вечерта Послеробане на Женска)	29 с	Св. 9 мчци в Кизик. Преп. Мемнон Чудотворец
		30 ч	* Св. ап. Яков Зеведеев (Тип. с. 278, т. 2 и с. 271, т. 5)

ч. д.	Денят в 14 часа, а нощта – 10	
1	п	Св. прор. Иеремия. Прпмчк Акакий Серски. Св. Тамара Грузинска
2	с	*Св. цар Борис. Св. Атанасий Велики (Тип. с. 283, т. 2 и с. 270, т. 4 и с. 285, т. 2)
3	н	3 Неделя след Пасха – на св. Мироносици. Св. мчци Тимофей и Мавра. Гл. 2, утр. ев. 4, ап. Деян. 6:1-7 (с. 16), лит. ев. Мрк 15:43, 16:8 (Тип. с. 462)
4	п	Прпмца Пелагия
5	в	Св. мчца Ирина
6	с	4 Св. вмчк Георги Победоносец. Св. прав. Иов Многострадални (Герзобрен) (Тип. с. 271, т. 5) (Разрешава се риба)
7	ч	Св. мчк Акакий
8	п	* Св. ап. и ев. Иоан Богослов. Преп. Арсений Велики (Тип. с. 296, т. 4)
9	с	* Св. прор. Исаия. Св. мчк Христофор. Св. Николай (Литни) (Тип. с. 303, т. 3 и с. 313, а, и с. 275, т. 4)
10	н	4 Неделя след Пасха - на Разслабения. * Св. ап. Симон Зилот. Гл. 3, утр. ев. 5, ап. 1 Кор. 4:9-16 (с. 494), лит. ев. Ин 5:1-15 (Възстановяване на Българската патриаршия)
11	п	5 Св. равноапостоли Кирил и Методий. Св. свещчк Мокий. (Тип. с. 308, т.4)
12	в	Св. Епифаний Кипърски и св. Герман Цариградски (Отдание на Нереза на Разслабения) (Тип. с. 465)
13	с	* Преполовение. Св. мчца Глигория. (Тип. с. 465)
14	ч	Св. мчк Исидор. Св. мчк Иоан Български
15	п	Преп. Пахомий Велики
16	с	Преп. Теодор Освещени
17	н	5 Неделя след Пасха – на Самарянката. Св. ап. Андроник. Св. мчк Николай Софийски Гл. 4, утр. ев. 7, ап. 2 Тим. 2:1-10 (с. 496), лит. ев. Ин 4:5-42 (Тип. с. 317 и с. 310, т. 6)
18	п	Св. мчци Теодот, Петър, Дионисий. Св. 7 девици
19	в	Св. свещчк Патрикий, еп. Брусенски
20	с	Св. мчк Талалей. Св. Лидия (Отдание на Преполовение) (Тип. с. 467)
21	ч	*Св. равноапостоли Константин и Елена (Тип. с. 318, т. 3)
22	п	Св. мчк Василиск и Св. вмчк Иоан-Владимир, княз Български, чудотворец
23	с	Преп. Михаил, еп. Синадски
24	н	6 Неделя след Пасха - на Слепия. Преп. Симеон Дивногорски. Гл. 5, утр. ев. 8, ап. Деян. 16:16-34 (с. 42), лит. ев. Ин 9:1-38 (Тип. с. 468) Ден на Българската просвета и култура и на славянската писменост (Молебен)
25	п	3-то камиране честната глава на св. Иоан Кръстител
26	в	* Св. ап. Карп. Св. мчк Георги Софийски, Най-нови (Тип. с. 334 и с. 330, т. 2, д, и с. 315, т. 9)
27	с	Св. свещчк Терапонтий. Св. мчк Терапонтий Софийски (Отдание на Пасха) (Тип. с. 470)
28	ч	7 Възнесение Господне (Спасобрен) (Тип. с. 471) Преп. Никита, еп. Халкидонски. Преп. Софроний Български
29	п	Св. прпмца Теодосия. Св. Лука изповедник, архиеп. Симферополски
30	с	Преп. Исакий Далматски. Св. Емилия
31	н	7 Неделя след Пасха – на св. Отци. Св. ап. Ермий. Св. мчк Ермей. Гл. 6, утр. ев. 10, ап. Деян. 20:16-18 (с. 50), лит. ев. Ин 17:1-13 (Тип. с. 473)

ч. д.	Денят е 15 часа, а нощта – 9	16 в	Св. Тихон, еп. Апатунтски. Св. мчк Евтропий
1 п	Св. мчци Юстин Философ. Св. мчци Юстин и дружината му	17 с	Св. мчци Мануил, Савел и Исмаил
2 в	Св. Никифор Изповедник. Св. Еразъм Охридски	18 ч	Св. мчци Леонтий, Илатий и Теодул
3 с	Св. мчк Лукилиан. Св. мчца Павла - девица	19 п	* Св. ап. Иуда, брат Господен. Преп. Памсий Велики. Преп. Памсий Хилендарски. Св. мчк Зосима Созополски
4 ч	Св. Митрофан, патр. Цариградски	20 с	* Преп. Наум Охридски. Св. свещмчк Методий, еп. Патарски
5 п	Св. свещмчк Доротей, еп. Тирски. Преп. Петър Корици (Отдание на Възнесение) (Тип. с. 474)	21 н	☩ 2 Неделя след Петдесетница – на Всички български светии. Св. мчк Юлиан Тарсийски. Гл. 1, утр. ев. 2, ап. 2 Кор. 4:6-15 (с. 171), лит. ев. Мт 4:18-23 (Тип. с. 480)
6 с	Преп. Висарий Чудотворец. Преп. Иларион Нови (Задущаница)	22 п	Св. свещмчк Евсевий, еп. Самосатски
7 н	☩ 8 Неделя след Пасха - Петдесетница (Всичко на празника) (Тип. с. 475)	23 в	Св. мчца Агрипина
8 п	☩ Св. Дух. Св. свещмчк Теодор Стратилат. Св. мчци Марк и Юлий Доростолски.	24 с	* Рождение на св. Йоан Кръстител. Св. Никита, епископ Ремесиански (Еньовден) (Тип. с. 342, т. 7)
9 в	Св. Кирил, архиеп. Александрийски	25 ч	Св. прпмчца Феврония. Преп. Дионисий Атонски. Св. мчк Прокопий Варненски
10 с	Св. свещмчк Тимотей, еп. Брусенски (Блажи се)	26 п	Преп. Давид Солунски и Давид Български. *Св. свещмчк Висарий, епископ Смоленски
11 ч	* Св. апли Вартоломей и Варнава. Св. Богородица - Достойно ест	27 с	Преп. Сампсон Странноприимец
12 п	Преп. Онуфрий Велики и Петър Атонски (Блажи се)	28 н	☩ 3 Неделя след Петдесетница. Пренасяне мощите на св. безсребреници и чудотворци Кир и Йоан. Гл. 2, утр. ев. 3, ап. Рим. 5:1-10 (с. 85), лит. ев. Мт 6:22-33)
13 с	Св. мчца Акилина. Св. Трифилий, еп. на Никозия Кипърска (Отдание на Петдесетница) (Тип. с. 476)	29 п	☩ Св. тържествено апли Петър и Павел (Петровден) (Тип. с. 349, т. 5)
14 н	☩ 1 Неделя след Петдесетница – на Всички светии. Прор. Елисей. Св. Методий, патриарх Цариградски. Гл. 8, утр. ев. 1, ап. Евр. 11:33 - 12:2 (с. 70), лит. ев. Мт 10:32-33, (Тип. с. 479) (Петрови загробени)	30 в	* Събор на св. славни и всехвални 12 апостоли (Тип. с. 354, т. 4)
15 п	Прор. Амос. Св. мчк Исихий Доростолски		

Юли

09

ч. д.	Денят е 14 часа, а нощта - 10	17 п	* Св. вмъца Марина. (Маргарита)
1 с	* Св. безсребреници Козма и Дамян. Възвръщане честните мощи на преп. Йоан Рилски чудотворец (Тип. с. 360, т.5)	18 с	Св. мъци Иакинт в Амастрида. Св. мък Емилиан Доростолски
2 ч	Пологане честната дрека на Пресвета Богородица във Влахерна (Тип. с. 363)	19 н	Ф 6 Неделя след Петдесетница — на св. Отци от 6-ти Вселенски събори. Преп. Макрина. Преп. Дий. Гл. 5, утр. ев. 6, ап. Тит. 3:8-15 (с. 520), лит. ев. Мт 5:14-19 (Тип. с. 370 и 371)
3 п	Св. мък Иакинт	20 п	Ф Св. прор. Иляя. (Илишден) (Тип. 376 и 377)
4 с	Св. Андрей, архиепископ Критски	21 в	Преп. Симеон, юродив ради Христа. Преп. Йоан. Св. прор. Йезекиил
5 н	Ф 4 Неделя след Петдесетница Преп. Атанасий Атоноски и Сергей Радонежки. Гл.3, утр. ев. 4, ап. Гал. 5:22-6:2 (с.515), лит. ев. Мт 8:5-13 (Тип. с. 366)	22 с	Св. мирноносица и равноапостолна Мария Магдалена. Възвръщане мощите на св. свещмък Фока
6 п	Преп. Сисой Велики. Св. свещмък Валентин	23 ч	Св. мъци Трофим и Теофил. Св. свещмък Аполинарий, еп. Равенийски (Тип. 378, 379)
7 в	* Св. вмъца Неделя. Преп. Тома Малейски Акакий	24 п	Св. вмъца Христина
8 с	Св. вмък Прокопий. Преп. Теофил Мироточиви	25 с	Усление на св. Анка. Св. дякониса Олимпиада и Евпраксия девица.
9 ч	Св. свещмък Панкратий, еп. Тавроменийски	26 н	Ф 7 Неделя след Петдесетница. Св. свещмък Ермолай. Св. пръмъца Параскева. Гл. 6, утр. ев. 7, ап. 1 Тим. 3:13-4:5 (с. 527), лит. ев. Мт 9:27-35
10 п	Св. 45 мъци в Никопол Арменски	27 п	* Св. вмък Пантелеймон. Св. Седмочисленици. Усление на св. Климент, архиеп. Охридски
11 с	Св. мъца Евфимия Всеохална. Св. равноапостолна княгиня Олга. Преп. Никодим Албански	28 в	Св. апли и дякони Прохор, Никанор, Тимон и Пармен
12 н	Ф 5 Неделя след Петдесетница. Св. мъци Прокъл и Иларий. Гл. 4, утр. ев. 5, ап. Рим. 10:1-10 (с. 100), лит. ев. Мт 8:28 - 9:1	29 с	Св. мък Калиник. Св. мъца Серафима девица
13 п	Събор на св. архангел Гавриил. Преп. Стефан Савант	30 ч	Св. апли от 70-те Сила, Силуан, Крискент, Епенет и Андроник (Заговява се в Богородичния пост)
14 в	Св. ап. Агила. Преп. Никодим Светогорец	31 п	Св. праведен Евдоким Каладонийски
15 с	* Св. мъци Кирик и Юлипа. Св. равноапостолен велик княз Владимир		
16 ч	Св. свещмък Афиноген. Св. мъца Юлия девица. Св. мък Йоан Търновски		

Август

09

ч. д.	Денят е 13 часа, а нощта - 11	17 п	Св. мчк Мирон. Преп. Алипий иконописец
1 с	Св. мчци 7 брата Макавеи. Св. Соломония. Св. Елеазар (Водосвет) (Богородичен пост)	18 в	*Св. мчци Флор и Лавър. Успение на преп. Йоан Рилски
2 н	Ф 8 Неделя след Петдесетница. Пренасяне мощите на св. архидякон Стефан. Гл. 7, утр. ев. 8, ап. Деян. 6:8-15 (с. 530), лит.ев. Мт 14:14-22 (Тип. с. 388)	19 с	Св. мчк Андрей Стратилат. Преп. Теофан чудотворец
3 п	Преп. Исакий, Фавст и Далмат	20 ч	Св. прор. Самуил. Св. 37 мчци Пловдивски
4 в	Св. 7 отроци в Ефес. Св. прпмчца Евдокия	21 п	Св. ап. Тарей. Св. мчци Васа Хелеспонтока и Васа Солунска. Св. свщмчк Симеон Самоковски
5 с	Св. мчк Евсигний (Препр. на Преображение Господне)	22 с	Св. мчк Агатоник и дружината му
6 ч	Ф Преображение Господне (Разрешава се риба)	23 н	Ф 11 Неделя след Петдесетница. Св. мчк Луп. Св. Иринеи, еп. Лионски (Отрание на Успение Богородично). Гл. 2, утр. ев. 11, ап. 1 Кор. 9:2-12 (с. 142), лит. ев. Мт 18:23-35 (Тип. с. 404)
7 п	Св. прпмчк Дометий. Св. Потамия чудотворка	24 п	Св. свщмчк Евтих. Преп. Георги Лимниот
8 с	Св. Емилиан изповедник, еп. Кизически. Св. мчк Трендафил Загорски (Тип. с. 391)	25 в	Възвръщане честните мощи на св. ап. Вартоломей. Св. ап. Тит
9 н	Ф 9 Неделя след Петдесетница. Св. ап. Матия. Гл. 8, утр. ев. 9, ап. Деян. 1:12-17 (с. 534), лит.ев. Мт 14:22-34 (Тип. с. 394)	26 с	Св. мчци Адриан и Наталия
10 п	Св. мчк и архидякон Лаврентий	27 ч	Преп. Пимен Велики. Св. мчк Флаури
11 в	Св. мчк и архидякон Евпъл. Св. мчца Сосана девица	28 п	Преп. Моисей Мурин
12 с	Св. мчци Фотий и Аникита	29 с	* Отсичане главата на св. Йоан Предтеча и Кръстител. Преп. Анастасий Струмишки (Лист)
13 ч	Преп. Максим Изповедник. Св. Тихон, еп. Задонски (Отдание на Преображение Господне)	30 н	Ф 12 Неделя след Петдесетница. Св. Александър, Йоан и Павел, патриарси Цариградски. Пренасяне честните мощи на св. Александър Невски. Гл. 3, утр. ев. 1, ап. Гал. 5:22-6:2 (с. 541), лит. ев. Мт 19:16-26 (Тип. с. 409 и 410)
14 п	Св. прор. Микей (Препразниство на Успение Богородично)	31 п	Пологане честния пояс на Пресвета Богородица. Св. свщмчк Киприан, еп. Картагенски. Св. Генаций, патриарх Цариградски.
15 с	Ф Успение на Пресвета Богородица (Тип. 397)		
16 н	Ф 10 Неделя след Петдесетница. Пренасяне нерукотворния образ на Господ Иисус Христос. Св. мчк Диомид. Преп. Йоанн Осоговски. Гл. 1, утр. ев. 10, ап. Кол. 1:12-18 (с. 536), лит. ев. Мт 17:14-23 (Тип. с. 400)		

Септември

ч.	д.	Денят е равен на нощта
1	в	* Начало на Църковната нова година. Преп. Симеон Стълпник. Св. Марта. Св. мъци Айтал и Амун дякони. Прав. Исус Навин
2	с	Св. мчк Мамант. Преп. Йоан постник, патриарх Цариградски. Св. 3628 мъци в Никомидия
3	ч	Св. свещмк Антим, еп. Никомидийски. Преп. Теклист. Св. Фива дякониса. Св. мъца Василиса Никомидийска
4	п	Св. свещмк Вавила, еп. Антиохийски. Св. пророк и боговидец Моисей
5	с	Св. прор. Захария и праведна Елисавета
6	н	* 13 Неделя след Петдесетница. Св. мчк Евдоксий. Преп. Арип. Гл. 4, утр. ев. 2, ап. 1 Кор. 16:13-24 (с. 157), лит. ев. Мт 21:33-42)
7	п	Св. мчк Созонт (Препразненство на Рождество Богородично)
8	в	* Рождество на Пресвета Богородица
9	с	Св. праведни богоотци Йоаким и Анна. Св. Йоаким, патриарх Търновски. Св. мчк Севриан
10	ч	Св. мъци Минодора, Митродора и Нимфодора
11	п	Преп. Теодора Александрийска. Преп. Силуан Атонски
12	с	Св. свещмк Автоном (Отдание на Рождество Богородично)
13	н	* Неделя пред Въздвижение. Св. свещмк Корнилий стотник. (Препразненство на Въздвижение) Гл. 5, утр. ев. 3, ап. Гал. 6:11-18 (с. 378), лит. ев. Ин 3:13-17 (Тип. с. 76-77)
14	п	* Въздвижение на св. Кръст Господен (Кръстообрен) (Строг пост)
15	в	Св. вмчк Никита. Преп. Филотей
16	с	Св. мъци Евфимия Всехваляна. Св. Людмила Чешка. Св. Киприан, митрополит Киевски и Московски
17	ч	* Св. мъци София, Вяра, Надежда и Любоє. Св. мъца Теодотия. Св. Нил, еп. Египетски
18	п	Преп. Евмений, еп. Гортински Чудотворец
19	с	Св. мъци Трофим, Саватий и Доримедонт
20	н	* Неделя след Въздвижение. Св. вмчк Евстатий и дружината му. Гл. 6, утр. ев. 4, ап. Гал. 2:16-20 (Стр. 381), лит. ев. Мрк 8:34, 9:1 (Тип. с. 82 и 83)
21	п	Св. ап. Котрат. Св. Исакий и Мелетий, еп. Китърски (Отдание на Въздвижение).
22	в	Св. свещмк Фока, еп. Синогийски. Св. прор. Йона. Преп. Йона. Преп. Козма Зографски
23	с	Зачатие на св. Йоан Предтеча и Кръстител. Св. мъца Ираида
24	ч	Св. първомъченица равноапостолна Текла. Преп. Колтрий
25	п	* Преп. Ефросиния Александрийска. Преп. Сергей, Радонезки чудотворец
26	с	* Успение на св. ап. и ев. Йоан Богослов
27	н	* 1 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мчк Калистрат и дружината му. Гл. 7, утр. ев. 5, ап. 2 Кор. 6:1-10 (с. 178), лит. ев. Лк 5:1-11
28	п	* Преп. Харитон Изповедник. Св. прор. Варух
29	в	Преп. Кириак Отшелник. Преп. Теофан Милостиви
30	с	Св. свещмк Григорий, просветител на Армения. Св. мъца Рипсимия

09

Октомври

ч. д.	Денят е 11 часа, а нощта – 13	16 п	Св. мчк Лонгин столбик
1 ч	* Покров на Пресвета Богородица. Св. ап. Анания, Преп. Роман Сладколовец, Преп. Йоан Кукузел	17 с	Св. прор. Осия, Св. прмчк Андрей Критски
2 п	Св. свщмчк Киприан, Св. мчца Юстина, Св. Андрей, юродив ради Христа	18 н	Ф Недела. Св. ап. и ев. Лука, Св. вчмца Злата Милненска. Гл. 2, утр. ев. 8, ап. Кол. 4:5-18 (с. 400), лит. ев. Лк 10:16-21 (Тип. с. 101)
3 с	Св. свщмчк Дионисий Ареопагит, Преп. Йоан Хозевиц,	19 п	Ф Преп. Йоан Рилски Чудотворец , Св. прор. Иовил, Св. мчк Узр
4 н	Ф 2 Недела след Недела подир Въздвижение. Св. свщмчк Йеротей, Св. мчца Вероника. Гл. 8, утр. ев. 6, ап. 2 Кор. 6:16-7:1 (с. 185), лит. ев. Лк 6:31-36	20 в	Св. вчмк Артемий
5 п	Св. мчца Харитина, Св. свщмчк Дионисий, еп. Александрийски	21 с	* Преп. Иларион Велики, Св. Иларион, епископ Милненски
6 в	* Св. апостол Тома	22 ч	Св. равноап. Аверкий, еп. Йерасолски, Св. мчца Александър еп. и Ираклий воин
7 с	Св. мчци Сергей и Вах	23 п	* Св. ап. Яков, брат Господен
8 ч	Преп. Пелагия, Св. прмчк Игнатий Старозагорски	24 с	Св. мчк Арета, Св. Богородица - Всех скорбящих радость
9 п	* Св. ап. Яков Алфеев, Преп. Андроник и Атанасия	25 н	Ф 6 Недела след Недела подир Въздвижение. Св. мчца Мариан и Мартирий. Гл. 3, утр. ев. 9, ап. Гал. 1:11-19 (с. 204), лит. ев. Лк 8:26-39
10 с	Св. мчца Евлампий и Евлампия, Преп. Теофил Изповедник, Св. 26 прмчци Зографски	26 н	Ф Св. вчмк Димитрий Мироточива. (Димитровден)
11 н	Ф 4 Недела след Недела подир Въздвижение — на св. Отци от 7-ия Вселенски събор. Св. ап. и дехон Филип, Преп. Теофан Начертаний. Гл. 1, утр. ев. 7, ап. Тит 3:8-15 (с. 398), лит. ев. Лк 8:5-15 (Тип. с. 97)	27 п	Св. мчк Нестор, Преп. Димитрий Басарбевски
12 п	Св. мчци Пров, Тарх и Андроник, Преп. Козма Маюмски	28 в	* Св. мчца Терентий, Неонилан чедата им, Св. мчца Параскева, Преп. Стефан Савант, Св. Димитрий, митр. Ростовски
13 в	Св. мчци Карл и Папила	29 с	Св. прмчца Анастасия Римленка, Св. мчца Клавдий и Астерий
14 с	* Св. мчци Назарий, Гервасий, Протасий и Целсий, Преп. Параскева - Петка Търновска (Летковден)	30 ч	Св. свщмчк Зиновий и св. мчца Зиновия, * Св. крал Стефан Милутин
15 ч	Преп. Евтимий Ноев, Св. Лукак презв. Аполюхийски	31 п	Св. апли от 70-те Стахий, Амплий и др. Св. мчк Елимак

09

Ноември

09

ч. д.	Денят е 10 часа, а нощта - 14	15 н	☿ 8 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мъци Гурий, Самон и Асий. Гл. 6, утр. ев. 1, ап. Еф. 2:4-10 (с. 224), лит. ев. Лк 10:25-37
1 н	☿ 5 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. безсребреници и чудотворци Козма и Дамян. Св. прпмци Яков и дякон Яков. Гл. 4, утр. ев. 10, ап. 1 Кор. 12:27-13:8 (с. 406), лит. ев. Лк 16:19-31	16 п	* Свети апостол и евангелист Матей.
2 п	Св. мъци Аонсид, Пигасий, Афтоний, Елпидифор и Анемподист	17 в	Св. Григорий, еп. Неокесарийски, чудотворец
3 в	Св. свщмци Акелсим, Йосиф и Айтал. Преп. Пимен Зографски	18 с	Св. мъци Платон и Роман
4 с	Преп. Йоанной Велики. Св. свщмци Никандър и Ермей.	19 ч	Св. прор. Авдий. Св. мчк Варлаам
5 ч	Св. мъци Галактион и Елистуима	20 п	Преп. Григорий Декаполит. Св. Прохъл, архиепископ Цариградски. Св. мчк Дасий Доростолски (Предпразненство на Въведение Богородично)
6 п	Св. Павел, архиепископ Цариградски. Св. Клавдия	21 с	☿ Въведение Богородично (Ден на православната християнска младеж и семейство)
7 с	Св. 33 мъци в Мелитин. Преп. Лазар (Зарушица) (Тип. с. 110)	22 н	☿ 9 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. ап. Филмон. Св. Михаил воин, българин. Гл. 7, утр. ев. 2, ап. Еф. 2:14-22 (с. 231), лит. ев. Лк 12:16-21
8 н	☿ 7 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Събор на св. архангел Михаил. Св. мчк Ангел Порински (Архангелювден) Гл. 5, утр. ев. 11, ап. Евр. 2:2-10 (с. 408), лит. ев. Лк 8:41-56 (Тип. с. 113)	23 п	Св. Амфилохий Иконийски. Св. Григорий Акрагантски. * Св. благоверен княз Александър Невски (Алексий)
9 п	Св. мъци Онисифор и Порфирий. Преп. Матрона и Теокиста. Св. Нектарий Егински. ☿	24 в	* Св. влчца Екатерина. Св. влчк Меркурий
10 в	Св. апли Ераст, Олимп и Родион. Преп. Арсений Каладокийски	25 с	* Св. Климент Охридски. Св. Климент, папа Римски. Св. Петър, еп. Александрийски (Отдание на Въведение Богородично)
11 с	* Св. мъци Мина, Виктор и Викентий. Св. мъца Стефанда. Преп. Теодор Студит изповедник	26 ч	Преп. Алимий Стълпник. Преп. Яков отшелник. Преп. Стилиан Пафлагонийски
12 ч	Св. Иоан Милостиви, патриарх Александрийски. Преп. Нил	27 п	* Св. влчк Яков Персиец. Преп. Паларий. Преп. Теодосий Търновски
13 п	* Св. Иоан Златоуст	28 с	Св. прпмчк Стефан Нови. Св. мчк Ирмарх. Св. 15 свщмци Тивермополски. Св. мчк Христо
14 с	* Св. ап. Филип. Св. благоверни цар Управда-Юстиниан (Коледни загобезни)	29 н	☿ 13 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мъци Парамон и с него 370. Св. мчк Филумен. Преп. Асийски Сивасийски. Гл. 8, утр. ев. 3, ап. Еф. 4:1-7 (с. 236), лит. ев. Лк 18:18-27
		30 п	* Св. ап. Андрей Първозвани (Андреевден) (Тип. с. 130)

Декември

09

ч. д.	Денят е 9 часа, а нощта – 15	20 н	☿ Неделя пред Рождество Христово. Св. свещник Илчий Богоносец. Св. Йоан Кронградски Гл. 3, утр. ев. 6, ап. Евр. 11:9-10, 17-23, 32-40 (с. 431), лит. ев. Мт 1:1-25 (Тип. с. 148, т.2) (Иванкрон) (Преподаниенство на Рождество Христово)
1 в	Св. прор. Наум. Св. Филарет Милостиви	21 п	Св. мчца Юлиана
2 с	Св. прор. Авакум. Преп. Йоан и Андрей	22 в	Св. мчца Анастасия
3 ч	Св. прор. Софония. Св. свещник Теодор, архиеп. Александрийски	23 с	* Преп. Наум Охридски. Св. 10 мчца в Крит. Св. мчк Теласий
4 п	* Св. мчца Варвара. Преп. Йоан Дамаскин	24 ч	Св. прамчца Евгения. Преп. Николай воиц, българин (Утрехт, Царски часове, Васил лит.) (Бъдни Вечер) (Тип. с. 151 и 152)
5 с	* Преп. Сава Освещени. Преп. Нектарий Битолски	25 п	☿ Рождество Христово (Злат. лит.) (Блажи се)
6 н	☿ 10 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. Николай Мирликийски. Гл. 1, утр. ев. 4, ап. Евр. 13:17-21 (с. 424), лит. ев. Лк 13:10-17 (Нилуиден) (Разрешава се риба) (Тип. с. 137-138)	26 с	☿ Събор на Пресвета Богородица. Св. Йосиф Обручник. Св. цар Давид. Св. Яков, брат Божий Св. свещник Евтимиј, епископ Сардийски.
7 п	Св. Амурский, еп. Медиолански. Преп. Филотей Търновски.	27 н	☿ Неделя след Рождество Христово. Св. първомъченик и архидякон Стефан. Преп. Теодор Начертаний (Стефанобден) Гл. 4, утр. ев. 7, ап. Деян. 6:8-15, 7:1-5, 47-60 (с. 443), лит. ев. Мт 2:13-23 (Тип. с. 159)
8 в	Преп. Паталий	28 п	Св. 20 хиляди мъченици, изгорени в Никомидия.
9 с	* Зачатие на св. Анна	29 в	Св. 14 хиляди младенци-мъченици, избити от Ирод във Витлеем. Преп. Маркел
10 ч	Св. мчца Мина, Ермоген и Евграф	30 с	Св. мчца Анисия. Св. свещник Зотик. Преп. Теодора Кесарийска. Преп. Теодора Цариградска (Блажи се)
11 п	Преп. Даниил Стълпник. Преп. Лука Стълпник	31 ч	Преп. Мелания Римлянка (Отрание на Рождество Христово)
12 с	Св. Спиридон, еп. Тримитунтски чудотворец		
13 н	☿ 11 Неделя след Неделя подир Въздвижение - на св. Платон. Св. мчца Евстратий, Александрийски, Евгений, Мардарий, Орест. Св. мчца Лукция девица. Гл. 2, утр. ев. 5, ап. Кол. 3:4-11 (с. 426), лит. ев. Лк 14:16-24 (Тип. с. 140)		
14 п	Св. мчца Тирс, Левкий, Филимон, Ариан и Калиник		
15 в	Св. свещник Елевтерий. Преп. Павел Патрийски		
16 с	Св. прор. Агей. Св. мчк Марин		
17 ч	Св. прор. Даниил и св. 3 отроци Анания, Азария и Мисаил		
18 п	Св. Модест, патр. Йерусалимски. Св. мчк Севастиан и дружината му		
19 с	Св. мчк Бонифаций. Св. Бонифаций, еп. Ферентийски. Св. Григорий, еп. Омиритски (Тип. с. 147, т. 1)		

НА 15 ДЕКЕМВРИ, В СУКОВАТА ЗАЛА В РУДОЛФИНУМ В ПРАГА, СЕ СЪСТОЯ КОНЦЕРТ НА **СВЕТОВНОИЗВЕСТНИЯ БЪЛГАРСКИ ОПЕРЕН БАС НИКОЛА ГЮЗЕЛЕВ**. ЗАЕДНО С НЕГО В КОНЦЕРТА УЧАСТВАХА НЕГОВИТЕ УЧЕНИЦИ РАДОСТИНА НИКОЛАЕВА И БИСЕР ГЕОРГИЕВ. КОНЦЕРТЪТ БЕ ОРГАНИЗИРАН ОТ БЪЛГАРСКОТО ПОСОЛСТВО В ЧЕХИЯ И БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ В ПРАГА. НА ПОКАНАТА НА ПОСЛАНИК ЗДРАВКО ПОПОВ ДА ЧУЯТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОЛЕМИЯ БЪЛГАРСКИ ПЕВЕЦ СЕ ОТЗОВАХА ПОСЛАНИЦИ ОТ ЦЯЛА ЕВРОПА. СЛЕД КОНЦЕРТА ИМАШЕ КОКТЕЙЛ, НА КОЙТО ПРИСЪСТВАЩИТЕ МОЖЕХА ДА ПОГОВОРЯТ И ВЗЕМАТ АВТОГРАФ ОТ ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ.

Концерт на Никола Гюзелев в Прага

Първото Ви излизане на пражка сцена е през 1960 г., когато участвате в Пражка пролет – било е в сцата зала, в която пяхте вчера.

По това време бях студент в Художествената академия в София. Журито малко ме пренебрегна и не ме класира, дадох ми само диплом. Когато излязох на сцената, за да ми го връчат, публиката бурно заръкопляска и дори стана на крака. Върна ме за втори поклон, с което изрази възмущението си, че не получи награда. Докато ми връчваше диплома, председателят на журито, виолончелистът Ласло Садло, ми стисна ръцете и ми каза: „Вие единствен от всички тук ще направите кариера.“

Имате ли любима сцена сред онези, на които сте пели?

Невъзможно е да се каже това. За артиста сцената е сцена. Няма значение, дали е голяма или малка, дали пее пред 20 000 зрители на Арена ди Верона или в театър с 20 човека. Сцената снощи беше малка, но отговорността е същата.

Отговорност пред кого?

Пред самите нас – да представим музиката, която пеем. Ние сме изпълнители. И сме длъжни да изпълним творбите по начин, който да внуши на публиката онова, което гении като Верди са имали предвид. Това значи не само да разчетем нотите и думите – това е абсолютно нищо. Ако артистът няма присъствие на сцената – значи нищо не е направил. В същото време е длъжен да бъде верен на автора. Звучи сложно, но на практика нещата са много прости: ако можеш – можеш, ако не – отивай си в къщи.

За Вас казват, че съчетавате българската певческа школа с безупречната техника на италианското белканто и интензитета на славянската емоционалност.

По отношение на мен, по едно или друго време всички стигат до извода, че умея да използвам максимално гласа си, но не търся аплодисменти, а го правя, за да изпълня онова, което авторът е замислил. Преди години диригент Карло Франч, каза: „Той е в традицията на Шляпин, повече такива няма.“ А един критик в Италия писа, че „Гюзелев пее сякаш не изпълнява онова, което е написано от автора, а в момента го измисля самият той.“ По-голяма похвала от това – здраве му кажи.

Имате ли роли и композитори, които ви допадат повече от други?

При нас, певците, зависи от гласа. Или си бас, или тенор. И това обущава и репертоара. Разбира се, той може да бъде разширен или стеснен. Мога да се похваля с това, че никога не съм имал „ампло“. Мразя тази дума. Помня един разговор с артистичния директор на Щатсопера във Виена. Казах му, че искам да пея Дон Жуан и той възкликна, че съм бил вердиев певец. А един немски диригент, който ме чу най-напред във Фигаро, дойде да ме поздрави и ми каза, че съм чисто моцартов изпълнител. Искам да кажа, че хората, дори много специалисти, не знаят за какво става въпрос. Не допускат, че един артист може да има по-широк обхват на интерпретация. Моето верую е, че не става въпрос толкова за това дали мога или не мога да изпея нещо, а за превъплъщаването. И ми е трудно да кажа, че нещо ми се удава повече от друго. Аз съм мак-

сималист. Може да не съм най-идеалният в някоя роля, но ще я направя.

Говорите винаги с много топлина за своя учител Христо Бръмбаров.

Аз и преди да уча при него пеех така добре, че имах договор за Щатсопера в Берлин. Беше мой личен избор, че останах да уча при него. И съм доволен, естествено. Истина е, че между нас се получи неверо-

ятно съвпадение на две личности, които се разбират и без думи. Дори и възрастово – аз бях много по-млад, но вече пеех, а той беше на върха на своя опит и кариера.

Какво давате Вие на учениците си?

На моите ученици давам същото, което съм получил, но не всеки възприема. Или възприемат до едно време и когато след това ги чуя да пеят – пеят както си знаят. Постоянно им повтарям, че певецът трябва да има памет – да запамети това, което е направил и да го развива нататък. А не на другия ден да започваме пак от първи урок. Днес например телефонирах до България. Не знам какво стана, но не ме чуват. Аз говоря, а от другата страна ми викат „Ало, ало!“ И с някои ученици имам чувството, че е същото – аз им говоря, а те ми викат „ало, ало“.

Когато някой ученик възприема и запомня – усещането е прекрасно, има удовлетворение и удоволствие.

Цял живот сте пътували все по работа. Ако имате възможност да отидете някъде на почивка – къде бихте отишли?

Такова нещо не ми се е случвало. Както казахте, цял живот съм пътувал по работа, посетил съм едва ли не целия свят. Но смятам, че не ми се пътува. И ми се струва, че ако не беше тази професия, никога нямаше да се зароди желание да отида някъде. Докато бях малък, майка ми все имаше чувството, че стоя само в къщи. Все ми казваше да изляза малко, че съм се бил „отерличил“.

Хубаво нещо ли е славата?

Не знам. Какво значи „слава“? Славят го, хвалят го. Какво от това? Човек, ако не е човек, никаква слава няма. Има хора, които се прославят преди да са направили каквото и да е в живота си.

От друга страна приятно е, особено в София, когато ме разпознаят на улицата. Миналата година отидохме да запишем внука ми Никола в детска градина. По това време учителите стачкуваха и бяха заключили вратите. Някой обаче ме е забелязал през прозореца и специално ми отвориха. Приеха ме с непресторено уважение и свършихме работа. И ми направихме удоволствие не толкова лично за мен, а че има хора, които още помнят времето, когато операта беше слава на България. Това е признание не просто към мен, а към една епоха – сега говорим в световен мащаб – която отмина и няма да се върне. Не, че няма да има опера – винаги ще има. Но не е същото.

Благодаря за разговора, господин Гюзелев. ■

Никола Гюзелев

е роден на 17.VIII.1936 г. в Павликени.

Баща му, Николай Гюзелев, по професия градинар, свирел великолепно на цигулка. Бил е самоук и дори сам си е майсторил инструменти. Майка му, Елисавета, била шивачка, но на младини играела в самодейни театри.

Известно е, че пее от съвсем малък, помалко са хората, които знаят, че и рисува от дете. Приет е да следва в Художествена академия, специалност „Живопис“. Като студент се отличава с ярка дарба и отлична техника.

По време на следването си се явява на конкурс за нови членове на академичния хор „Георги Димитров“. Спечелва го и се занимава концерти, фестивали и турнета. През януари 1960 г. му предлагат договор за работа в Берлин, но се среща с Христо Бръмбаров и взема решение да остане в България и да учи при него.

През 1968 г. за пръв път стъпва на сцената на пармския театър „Реджо“ и грабва сърцата на публиката. Успехът му е колосален.

Гюзелев вае превъплъщенията си на големите оперни сцени по цял свят: „Ла Скала“ – Милано, „Реджо“ – Парма, „Сан Карло“ – Неапол, „Щатсопера“ – Виена, „Щатсопера“ – Берлин, „Ковънт Гардън“ – Лондон, „Гранд Опера“ – Париж, „Болшой театър“ – Москва, „Метрополитан опера“ в Ню Йорк, „Колон“ – Бунос Айрес и др. Оперните образи, в които се превъплъщава са над 70.

Накрая вече бях една от вас – българка

НА 30.11.2008 Г. ГОСПОЖА **ХЕЛЕНА ЛУКАШОВА** НАВЪРШИ 90 ГОДИНИ. ДОРИ И САМИЯТ ФАКТ, ЧЕ Е ВТОРАТА НАЙ-ВЪЗРАСТНА ЛИЧНОСТ В ПРАГА 17 (НАЙ-ВЪЗРАСТНАТА Е НА 96 ГОДИНИ) Я ПРАВИ ДОСТОЙНА ЗА ВНИМАНИЕ ОТ СТРАНА НА КОЕТО И ДА Е СПИСАНИЕ, НО ЗА НАС ПО-ВАЖНОТО Е, ЧЕ В ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА 25 ГОДИНИ Е БИЛА ГОТВАЧКА В ОБЩЕЖИТИЕТО НА БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ В ПРАГА И СИ СПОМНЯ ЗА ТЕЗИ ГОДИНИ С ТОПЛИНА И РАДОСТ.

Тържеството, устроено от Кметството на Прага 17 по случай юбилея беше скромно и мило. Кметицата Итка Синкова подари малък подарък и букет цветя, имаше кафе, гарнирано със сладкиши и спомени – дотолкова, доколкото юбилярката искаше да си спомня, защото по нейните думи вече не помни почти нищо. „Когато станете на моите години, ще се сетите за мен и ще ме разберете“ – отговаряше с усмивка на много от въпросите ми. Снимки от онези години също не намерихме – юбилярката просто не разполагаше с албуми от миналото. „Един ден така или иначе ще ги изхвърлят, по-добре да го направя сама.“

Някои неща обаче все пак не е така лесно да бъдат изхвърлени и забравени – като например 25-те години, прекарани в кухнята на общежитието на Българското училище. Хелена започва да работи там през 1954 г. По онова време вече е родила двете си момчета и все повтаряла, че иска да започне работа. „Ами започни де!“ – казал един ден мъжът ѝ и тя станала и отишла в Съвета да пита за работа.

С кметицата на Прага 17 – Итка Синкова, при честването на юбилея.

„Казах, че ще взема първото нещо, което ми предложат!“. Чиновникът я поразпитва за уменията ѝ и накрая ѝ казва, че търсят помощник в кухнята на Българското училище. „Съгласна съм“ – казва Хелена и веднага отива да се запознае с обстановката. Приемат я радушно и настояват да започне веднага, ако може още на следващия ден.

През учебната 1954/55 година я обучава госпожа Свободова, българка, омъжена за чех. Хелена ѝ помага и се учи. „Никога не бях ходила в България, не знаех и дума български, не бях опитвала българска кухня, а сега трябваше да готвя! Ужас!“ През следващата година госпожа Свободова напуска и Хелена става главен готвач – още по-страшно. За щастие, там е чистачката госпожа Делинешова, която – както всички останали – винаги охотно ѝ помага. А обедите не са малко, понякога се готви за над 100 човека, а вечер – за 60.

Много ли е различна българската от чешката кухня? „Все си спомням, как ми казваха да нарежа хляб. Защо пък хляб? – питах – нали има картофи? Отговаряха ми да нарежа и аз режах. Хляб за обяд, моля ви се! Към картофите или ориза! Мина много време, докато свикна...“

Храната е българска – кебапчета, мусака, гювеч, сърми, пълнени чушки, баници, мекички и т.н. През лятото – таратор. Сами си подквасват мляко. „Още помня как проверявахме с пръст температурата и на литър мляко слагаме по една лъжица кисело мляко. После го завивахме и оставяхме 2 – 3 часа да постои.“ Сами си налагат и зеле – за сърмички. Преточват, осоляват – всичко, както си му е редът. А всеки ден се ходи на покупки за зеленчуци – по онова

време в околността е имало много български градинари, не е като днес – застроено чак до летището.

А от чешката кухня? „Правех им buchty. Много ги обичаха. Можете да си представите колко работа е. Но им правех. Всеки ден. И kynuté knedlíky също. Още си спомням едно момче, как излезе от столовата и носеше в едната ръка хляб, в другата кнедлики и ръфаше последователно и от двете. Веднъж им направих „svíčková“. Не им хареса.“

Научихте ли български? „Така и не проговорих. Може би се притеснявах. Но разбирах всичко. С времето, когато пристигаше нов иконом от България, ме извикваше и ми съобщаваше, че в Министерството го инструктирала, че аз ще му пиша официалните писма. Пишех ги. Казваха ми текста на български, а аз го пишех на чешки.“

Дали понякога готви българска кухня у дома? „Разбира се, децата ми са свикнали с нея и я обичат – мусака, гювеч, фасул, сърмички. Дори снахите ми си хапват, а по-малката и готви. Всеки четвъртък се събирахме и аз готвех българско ядене.“

Ходила ли е в България? „Нито веднъж. Съпругът ми не ме пусна. Можех да отида, за да готвя на децата, можех да взема и нашите момчета, но той не ме пусна. Никога не съм ходила в България.“

С какво чувство си спомня за онези години? „Лоша дума не мога да кажа – всички се държаха много хубаво. Останах там 25 години. Накрая вече бях станала една от вас, почти българка...“ ■

Забравеното добро

Времето тича ли, тича... Забързани в настоящето, не усещаме как се изнизва поредната година. Суматохата по магазините ни подсеща, че приближава Коледа. Прага грее, приказно украсена. Всяка улица, всеки булевард, дори всеки дом е по своему неповторим. Коледното настроение тук започна с традиционния благотворителен базар на дамите от димломатическия корпус. Българската телевизия всяка вечер ни подсеща, че е време да бъдем състрадателни, като излъчва покъртителни истории за съдбата на някое българско дете. Подсъзнателно се сещаме за Йовковото възклицание: „Боже, колко мъка има по тоя свят, боже!“ Отново стартира инициативата Българската Коледа, но защо ли усещам в душата си нещо чоглававо, защо ли в главата ми дълбае непрекъснато една мисъл, която не ми дава покой? Трябва ли да бъдем добри и да даряваме само на Коледа, къде е българската държава, която трябва да се грижи за болните и слабите? Не е ли чудовищно тези изстрадали деца и отчаяните им родители да чакат поредната Коледа, за да съхранят надеждата? Не знам за вас, ама на мен тази Българска Коледа не ми вдъхва оптимизъм и не ми става по-топло и по-уютно, нито пък се чувствам удовлетворена, като

ми казват, че отново са се събрали 3 милиона лева за болните деца. Вярно е, че обикновените хора късат от залька си, за да ги съберат, но пък за българската държава това е капка в морето и тя би могла да даде много повече, вместо да харчи за глупави проекти, от които ползата е съмнителна.

Идва Коледа, време е да се заредим с оптимизъм и да повярваме, че стават чудеса! За нас, възрастните, не е лесно, но можем да се вгледаме в очите на децата си. Те още вярват в чудото, техните помисли са чисти, сърцата им са отворени за доброто, готови са искрено и от сърце да помогнат. Състраданието и съпричастието трябва да се възпитават от ранна детска възраст – тази максима кара учителите от Българското училище в Прага да организират всяка година благотворителен базар, средствата, от които се изпращат за децата на Българската Коледа.

Тази година условието е било всичко, предложено на базара да е собствено производство – да се вдъхновят децата и да вложат обич и фантазия в изработването на експонатите, а и да се даде възможност за участие на майки, татковци, баби...

Ето че идва дългоочаквания ден – 22 декември. Още от сутринта

училището ухае на български дом: на топли банички, сладки, кексове, всичко, което са сътворили децата и родителите им. Но първо трябва да свършат учебните часове. Веднага след това децата започнаха да подреждат масите си във физкультурния салон на училището. Всеки клас притежаваше свое кътче, което можеше да оформи според вкуса си. Какво ли нямаше на тези маси! – освен разнообразните кулинарни специалитети, сръчните ученически ръце бяха изработили картички, свещници. Най-малките бяха украсили сурвакници, по стара българска традиция, да е здрава, спорна и плодovита новата година! Много оригинални бяха стъклописите – също дело на детското творческо въображение. Учениците настоятелно и с много желание предлагаша „своята стока“, като ревниво поглеждаха към съседния щанд, за да видят колко са продали другите. Една благородна надпревара за благородна кауза и добра възможност за тези, които още не са имали време да се подготвят за предстоящия празник.

Честита Коледа, деца! Дано до година повече родители, а защо ли само родители, да посетят вашия чудесен базар! Аз си тръгвам с пълна чанта подаръци – благодаря! ■

В ПОСЛЕДНИЯ ДЕН НА НОЕМВРИ, ПРИЗЕМНИТЕ ЗАЛИ НА ХОТЕЛ „ХИЛТЪН“ СЕ ПРОМЕНИХА В ПЪСТЪР КОЛЕДЕН БАЗАР, ОРГАНИЗИРАН ПО ТРАДИЦИЯ ОТ АСОЦИАЦИЯТА НА ДАМИТЕ ОТ ДИПЛОМАТИЧЕСКИЯ КОРПУС В ЧЕХИЯ. ВСЯКА ПЪРВА ДАМА НА ОТДЕЛНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛСТВА ИМАШЕ ГРИЖАТА ДА ПРЕДСТАВИ СТРАНАТА СИ СЪС СЪОТВЕТНИЯ ЗА НЕЯ ДУХ, СТИЛ И ПРОДУКТИ.

„Хилтън“ отново приюти дипломатките

Разнообразието от стоки от всички краища на света, които базарът предложи в началото на

Коледното пазаруване, по традиция привлече върволици от хора. Базарът трае един ден и още преди отварянето му за широката обществено в 10.00 ч., пред вратите имаше дълга опашка. Всяко закупено билетче участваше в томбола, чиято главна награда тази година беше плазмен телевизор, спонсориран от Мексико. Посетителите с особен интерес разглеждаха перлите на индонезийския щанд, вината на Испания и Португалия, кленовия сироп на Канада и козметиката на Франция. Специалитет на базара са облекчените в национални носии представителки на отделните страни, които внасяха привкус на екзотика.

„Треската по организацията започва от септември – каза главният организатор на българското участие, съпругата на българския посланик, г-жа Димитрина Попова. Уточняват се всички подробности, всяка държава контактува фирмите, с които работи или нови такива, като набяга и на възможността за реклама. Тази година за първи път работим с голямата българска туристическа агенция „Александрия“, която се отзова на молбата ни за спонсорство. Имаме още една нова фирма – „Росита“, която участва с красиви шалове и бижута. Вече трета година работим с фирмите „Рефан“, „Винеколор“, „Ропотамо“, „Сладкиши Петков“ и „Провайн“. Присъствието ни става още по-екзотично от представянето на фирма „FC Finance-Consult“, която единствена от всички продава апартаменти край морето.“

Базарът, в който взеха участие 48 държави, беше по традиция официално открит от съпругата на чешкия

президент Ливия Клаусова. „Този базар е на повече от десетилетие – казатя. – За мен това е чудесно начало на Коледните празници и разбира се възможност да не ходя по магазините и да накупя тук коледни подаръци за семейството и приятелите“. Както всяка година, тя спря пред всеки щанд, поговори с представителите на съответната държава и си купи по някаква дреболия. На българския щанд г-жа Димитрина Попова й поднесе подарък – голяма кошница с български стоки, украсена с националния флаг. Ливия Клаусова, както винаги попита за лютеничка. Шестте бурканчета, с които щандът разполагал в началото на деня, бяха отдавна продадени, но за госпожа Клаусова имаше една в подарената й кошница.

Базарът има благотворителен характер. Всяка година събраните средства се разпределят между различни благотворителни организации. През миналата година това са били над 5 млн. крони, разпределени между близо 20 благотворителни организации. Дялът на нашата страна през миналата година беше 16 000 крони от продажби и 5 200 крони от билети, а през тази – 33 183 крони от продажби и 6000 крони от билети.

Базарът има благотворителен характер. Всяка година събраните средства се разпределят между различни благотворителни организации

„Всички ще бъдем тук цял ден – сподели г-жа Попова. Каузата, в името на която се урежда, значението му и начина на организация, ни карат да дадем всичко от себе си.“ Тя сподели, че след официалната част ще смени официалните дрехи с дънки и рекламна шапка „България“. ■

Какво значи „Хепиенд“?

На 11 ноември в Чешкия център се състоя представянето на романа „Хепиенд“ („Happy end“) на чешката авторка Даниела Фишера, в превод на Маргарита Кюркчиева. Това е първият роман на авторката, издаден на български език. Освен него има преведени три драми и два разказа, включени в сборник на съвременни чешки автори „Калейдоскоп“.

„Вечерта беше великолепна – казва с греещи очи авторката. – Не съм се и надявала, че ще дойдат толкова много хора – залата беше пълна. Което обаче ме трогна най-много и дълбоко, беше отношението на българските читатели. Дискутираха ерудирано, задълбочено и изключително мило. Освен това получих толкова цветя, че ръцете ми не ги побраха. И днес чувствам благодарност към всички онези, които присъстваха и които винаги ще помня.“

Не само от думите на Даниела Фишера става ясно, че България продължава да приема с открит интерес чешката култура. По думите на директора на Чешкия център Михаел Велнер Поспишил ситуацията в Париж, например, е коренно различна – парижани са така преситени от най-различни предложения, че вече е много трудно да бъдат изненадани или заинтригувани. За разлика от софиянци, които все още уважават качествената култура.

„Госпожа Маргарита е скрочице – казва Даниела Фишера за своята преводачка. – Всички мои преводи в България са нейно дело и въпреки че не разбирам български, съдейки по нейното търпение, интерес и въпроси към мен, смятам, че съм във възможно най-добрите ръце. В София имахме възможност да поговорим до насита и да установим, че продължаваме да се разбираме. Тя е прекрасен човек.“

В момента Даниела Фишера приключва нова театрална пиеса и подготвя детска книжка. Два дни в седмицата преподава творческо писане в Литературната академия в Прага. „Преподавам с удоволствие. Но имам двацет и шест студенти, което значи, че всяка седмица изчитам по двацет и шест писмени работи. Опитайте се да си го представите: с млив в ръце и с пълно съсредоточаване изчитам всяка работа по два пъти. Вследствие на подобен род упражнения понякога не знам на кой свят съм, но това е едно от удоволствията в живота ми.“

Анастасия, свраката без пера

В три поредни дни, от 11 до 13 декември, във фойето на Чешкия център се състоя дебютът на книгата за деца „Анастасия, свраката без пера“ на Мари-Пол Поспишил, издадена от издателство „Валентин Траянов“.

По време на събитието можеха да се купят, както екземпляри от новоиздадената книжка, така и оригинални илюстрации и детски пуловери, изплетени от авторката. Дебютът на авторската книжка имаше

благотворителна цел: събраните средства бяха дарени на чешките свещеници от монашеската общност на Салезианите на Дон Боско, действащи в България. Поетичният разказ, допълнен със самобитните и впечатляващи илюстрации безспорно спечелиха сърцата на най-малките. И не само техните.

Антология на събдването

През 2008 г., със съдействието на чешкото Министерство на външните работи, в София бе издаден сборникът „Антология на събдването“ – творби на млади чешки поети, едновременно в оригинал и в превод на млади български преводачи. Издатели са Бохемия клуб и Чешкия център в София.

Антологията е част от линията за популяризиране на чешкия език и литература, съставна част от която са и провежданите в Центъра литературни и поетични вечери, с участието на актьори, литератори и езиковеди. Съорганизатор на Чешкия център е Бохемия клуб, българските университети, където се преподава специалността „Чешка филология“ и Дружеството за българо-чешко и словашко приятелство.

За антологията бяха подбрани стихове от Луиза Новакова, Катержина Рудченкова, Радек Фридрих, Радек Мали и Мартин Щеер. Преводите са дело на победителите в конкурса за млади преводачи „По стъпките на Григор Ленков“. Текстовете са редактирани от д-р Йорданка Трифонова и Людмила Кроужилова.

В края на 2008 година

Хубаво е, когато се събираме по различни поводи. Този път това беше Никулден. Традицията повелява, че на този ден трябва на масата да има шаран. Понякога бургазлии оспорват и казват, че те си имат морски риби – и също са прави. Важното е да е риба. Нашият майстор-готвач Сашо подготви невероятно вкусен шаран, Алекси Борисов донесе чудесно нашенско вино, а около масата се събраха родните бизнесмени, работещи на пражка земя.

Основната тема на разговор беше подготвяният в Микулчице паметник на Светите братя. Разказахме на гостите какво е направено и за плановете ни да бъде официално открит по време на Третия събор на българите, живеещи в Европа, на 23 май 2009 г. Идеята им хареса и обещаха финансова подкрепа, но едва, когато теглят „есапа“, както се казва, в края на годината.

На 18 декември поканихме и суперсеньорите на клуба, начело с доайена Веско Василев. Отзоваха се и ни уважиха с присъствието си на предколеден обяд. Хубаво е да чуем спомените на най-старите членове на Пражкия клуб. Те са живата история на клуба, да са ни живи и здрави още дълги години.

Когато получите списанието, може би вече ще е минала и последната изява на годината – нейното изпращане и посрещането на Новата 2009 г. По този повод:

Бъдете здрави и щастливи, драги сънародници!

Димитър Христов

Д	С	М	А	Щ	Л	П
Д	И	Л	Ж	А	Н	С
Р	Е	Н	А	Р	Т	Е
Д	Е	К	О	Р	А	Т
К	А	Н	К	О	Р	О
А	Т	Р	И	Б	У	Т
О	М	А	Я	П	И	Л
А	Р	К	Щ	Б	А	К
О	Т	А	В	И	Н	О
М	А	Р	О	А	Л	А
П	А	П	И	Л	О	М
К	А	Н	А	П	Е	А
Ч	Л	О	Ж	А	Е	Р
П	И	Р	О	Т	Р	О
А	В	Е	М	А	Р	И
Л	А	В	К	А	Р	Т
М	Е	Х	А	Н	А	Т
К	А	Л	А	Е	Т	Е
Д	И	Л	О	В	Р	И
Р	У	Н	О	А	З	И

Отговори на кръстословицата от миналия брой

Събирачи на светове

Така, поетично, можем да наречем участниците в поредната среща на „Клуба на пътешествениците“. Неин организатор, естествено, бе сдружение „Заедно“, мястото – Българският културен институт, денят – 20 ноември. Присъстващите – българи и чехи – станаха съпричастни към пътуванията и впечатленията на две млади жени – Цветелина Самоволска и Ивалина Крайчева.

Цветелина е позната на читателите на „Роден глас“ от интервюто ѝ за списанието, а на почитателите на българския фолклор – от изявиите ѝ в танцов състав „Българи“. Цветелина разказа за пътуването си до Египет и го илюстрира с богат снимков материал. Обективът ѝ беше уловил не само символите – пирамидите, долината на царете, музеите, но и невероятния контраст между лукса и отчайващата бедност, между суровата пустиня и зеленината, отглеждана от грижовните човешки ръце, между безгрижните туристи и постоянното присъствие на военните. Много ценни бяха думите на българската пътешественичка: „Когато човек види Египет с неговите контрасти, си дава сметка откъде идва и как живее!“.

Тъй като госпожица Самоволска продължава своето „пътуване“ и в професионален план, тя бе мило изпратена от своите приятели от „Заедно“ и от всички присъстващи. Следващата пътешественичка беше Ива Крайчева, която пренесе гостите от Африка в сърцето на Европа – Средиземноморското крайбрежие на Италия, Вечният град, Испания. Нейният разказ беше по-стегнат, но изобилстваше от точни факти – години, височина, дължина, архитектурни стилове. Снимките, които показва, бяха невероятни, някои от тях изглеждаха като дело на професионален фотограф. Уловени бяха омайващи кътчета от италианското крайбрежие, от романтиката на Венеция, от съвършенството на Рим, от достолепието на Испания. Аз си избрах Испания, за другите не знам – но с удоволствие ще отида на следващата среща!

Иван Ангелов

Dny 20.-22.1. bulharského filmu

Kino Světozor
Vodičkova 41

Soudobé hrané, dokumentární a animované filmy

20. 1.
18.45 h – **Tlumočnice černo-bílých filmu**
(dokumentární); **Skryto** (krátký)
20.30 h – **Zift** (hraný)

21. 1.
18.30 h – **Švadleny** (hraný)
20.45 h – **Setkání u Eiffelovky**
(dokumentární)

22. 1.
18.30 h – **Vyšetřování** (hraný)
20.45 h – **Koridor číslo 8**
(dokumentární)

ONLY
Vstupné:
50 Kč

Bulharský kulturní institut
www.bki.cz

Драги сънародници,

Ще подкрепим ли идеята?

Ще изградим ли паметник на първоучителите Св. Св. Кирил и Методий в Микулчице?

Паметникът ще бъде открит на третия събор на българите в Микулчице на 24 май 2009 г.

Автор и изпълнител на проекта е известният български скулптор Емил Венков, живеещ в Словакия.

Откриваме сбирка за набиране на средства за паметника на славянските просветители.

Сметките, на които можете да изпращате Вашите дарения са:

в крони:

*паметník Sv. Cirila a Metodie – Mikulčice,
N 43-2352620237/0100*

в евро:

*Pametník Sv. Cirila a Metodie – Mikulčice,
N 43-2352770227/0100,
IBAN CZ 1001000000432352770227, BIC
(SWIF) KOMBCZPPXXX*

